

A börtönbüntetés nem lehet kínzás

Szabó Ödön az alternatív büntetés-végrehajtásról: nem lehet embertelen a bánásmód

Az RMDSZ támogatta az alternatív büntetés-végrehajtási lehetőségek bevezetését, mivel egyrészt erre emberi jogi bírósági ítélet is kötelezi Romániát, másrészt a börtönbüntetés nem jelenthet kínzást, harmadrészt pedig azért is, mert a korrupciós bűncselekmények nem esnek a hatályuk alá – mondta Szabó Ödön képviselőházi frakcióvezető-helyettes.

Az, hogy valakit börtönbüntetésre ítélnék, még nem jelenti azt, hogy embertelen körülmények között kell letöltenie a börtönbüntetését – többek között ezzel indokolta a Krónikának Szabó Ödön, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezető-helyettese, hogy a szövetség támogatta a büntetés-végrehajtási törvény módosítását, amely lehetővé teszi, hogy az elítéltek bizonyos feltételek teljesülése esetén otthonukban vagy hétvégeente töltsék le szabadságvesztésüket.

Leszögezte: az RMDSZ egyértelműen támogatta a büntetés-végrehajtási törvény módosítását, mivel egyrészt minden európai uniós tagállamban létezik a szabadságvesztés börtönön kívüli letöltésének lehetősége, másrészt az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) is kötelezte Romániát a vonatkozó törvények módosítására.

A képviselő elmondta, az RMDSZ több módosító javaslatot is benyújtott, ezek közül volt, amit elfogadtak, de olyan is, amit nem – azzal például nem értettek egyet, hogy az öt évig terjedő szabadságvesztésekre terjedjen ki az alternatív büntetés-végrehajtás, ehelyett a bűncselekmény jellegétől függően három, illetve négy évben szabták volna meg az ítélet felső határát.

„A büntetés-végrehajtást nem kínzásnak kell tekinteni, a bírór az ítélet kiszabásával a szabadságától, nem pedig az emberi méltóságától fosztja meg az elítél-

FOTÓ: RMDSZ

Szabó Ödön szerint ki kell állni az emberi méltóság mellett

tet. Az azért kerül börtönbe, mert törvénytelen sértést követett el, de ezért nem kell embertelen körülmények közé kerülnie” – mutatott rá Szabó.

A frakcióvezető-helyettes kiemelte: azért is tartották támogathatónak a módosítást, mert – bár voltak ellenkező értelmű próbálkozások – azok hatálya alá nem kerültek be a korrupciós bűncselekmények, mint a vesztegetés, a vesztegetés elfogadása vagy a befolyással üzérkedés.

Arra is emlékeztetett, hogy az EJEB Románia és Olaszország esetében precedensértékű ítéletet hozott a büntetés-végrehajtásban tapasztalt embertelen viszo-

nyok miatt, és módosításra kötelezte őket. Olaszország tavaly ezt meg is tette, Románia viszont még kívárt, és büntetéseket is fizetett a rossz fogva tartási körülmények miatt.

Annak kapcsán, hogy a tervezet eredetileg benyújtó Nemzeti Liberális Párt (PNL) most azt állítja, a szociáldemokraták a jogi bizottságban úgy módosították az általuk benyújtott eredeti szöveget, hogy az már nem felel meg az eredeti célnak, ezért alkotmánybírószágon kívánják megtámadni, Szabó Ödön megjegyezte: valóban vannak a jogszabályban plusz elemek, de azoktól az még valóban az eredeti célt szolgálja,

vagyis hogy a büntetés-végrehajtás ne feltétlenül a börtönbüntetésről szóljon.

Szabó Ödön a Krónika azon kérdésére, miért nyújtotta be az RMDSZ azt a módosító javaslatot, amelynek értelmében tudományos művek megírásáért vagy szabadalmaztatott találmányért húsz nappal lerövidítené a börtönbüntetést, kifejtette: ezzel az értelmiségi tevékenységet végzőket szerették volna támogatni.

„Nem gondolom, hogy az olyan személy, aki értelmiségi munkát végzett, de például gondatlanságból elkövetett valamilyen bűncselekményt, csak mosodai vagy takarítói munkát végezhet. Miért degradáljuk az értelmiségi tevékenységet? Aki tényleg megír egy művet, egy tanulmányt, amely értékes, ugyanúgy jogosult lehet a kedvezményre. Vagy egy fogyatékos személy, aki nem tud lapátolni, de képes saját erőből megírni egy könyvet” – mutatott rá.

Hangsúlyozta: a visszaélések kiszűrésére alaposan és szakszerűen ellenőrizni kell, hogy a megszületett műveket valóban az illető elítélte írta, és valóban rendelkeznek tudományos értékkel. „Azért, mert Gigi Becali bekerült, és több ízben is visszaélt a lehetőséggel, egy esetleg bekerülő Nobel-díjast is fosszunk meg a lehetőségtől, hogy szellemi munkával csökkentse a büntetése mértékét?” – tette fel a kérdést Szabó Ödön.

Mint arról beszámoltunk, az elfogadott módosítás több megoldást javasol a börtönben letöltendő szabadságvesztés alternatívájaként: az elítéltek büntetésük nagy részét lakóhelyükön töltik le belügyi alkalmazottak felügyelete alatt elektronikus karoktatóval vagy anélkül, esetleg hét közben lakóhelyükön, szombaton és vasárnap külön erre a célra létesített központokban vagy

börtönben, illetve úgynevezett vegyes rendszerben, azaz részben lakóhelyükön, részben közmunkával.

Mindegyik alternatíva csak a legtöbb öt év szabadságvesztésre ítélt személyek esetében alkalmazható, miután büntetésük egyötödét leülték valamely büntetés-végrehajtási intézetben. Az erőszakos bűncselekmények, illetve korrupciós bűntettek – vesztegetés elfogadása, megvesztegetés, befolyással való üzérkedés – miatt elítéltekre nem érvényes a rendelkezés, és a visszaesők esetében sem alkalmazhatók ezen alternatívák.

Gabriel Andronache PNL-es képviselő közölte, pártja nem szavazta meg a módosítást, sőt alkotmánybírószágon támadja meg, mivel a jogi bizottságból kikerült változatnak semmi köze nincs ahhoz, amit kollégái kitaláltak, sem a tervezet eredeti céljához: ahhoz, hogy enyhítse a börtönökben tapasztalható zsúfoltságot, illetve megelőzze a bűnözők visszaesését.

Kijelentette, mivel a megszavazott változat már nem tükrözi a kezdeményező akaratát, alkotmánybírószághoz fordulnak.

Egyes feltételezések szerint a PNL egyrészt azért hátrál ki a saját módosító javaslata mögül, mert a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) a korrupcióellenes retorikával a liberálisok szavazótáborára is „ráhajtott”, másrészt viszont azért, mert akkor nyújtották be, amikor jelenlegi pártelnököket, Ludovic Orban korrupcióval vádolták meg, most viszont, hogy jogerősen felmentették, elvileg okafogyottá vált.

Egyébként csütörtökön a legfelsőbb bíróság úgy döntött: alkotmánybírószághoz fordul a módosítás miatt.

BALOGH LEVENTE

Figyelmeztette a tanfelügyelőség az iskolákat: mindössze két zászló loboghat

Átiratban figyelmeztette a tanfelügyelőség az iskolákat, hogy a megyei tanintézetekben végzett ellenőrzések után sürgős intézkedésekre van szükség a helyzet javítása érdekében. Az átirat egyik pontja a zászlók és nemzeti szimbólumok használatát szabályozó, 2001-ből származó 1157-es kormányhatározat, illetve az 1994-ből származó 75-ös törvény előírásaira hivatkozik.

Mit mond a törvény?

A törvények kimondják, hogy az összes közintézmény és hatóság köteles kitűzni a román tricolor, amelyet megfelelő állapotban kell tartani. A nemzeti zászló mellett kitűzhető az Európai Tanács csillagos lobogója is. A rendelkezések szerint más államok lobogóit csak a román zászlóval

együtt, hivatalos látogatások, ünnepségek, nemzetközi fesztiválok alkalmával szabad kitűzni a közintézményekre, illetve a közintézmények által használt bélyegzőkön szerepelnie kell a román címernek. Továbbá amennyiben nincs kitűzve a román lobogó, az szabálysértésnek számít, 2500–5000 lejes bírság járhat érte. Ugyanakkor az általános- és a középiskolás diákoknak tanítás előtt kötelező módon el kell énekelniük a román nemzeti himnuszot.

Két zászlót engedélyeznek

A tanfelügyelőség átirata szerint az iskolák vezetőségének kell gondoskodnia arról, hogy a nemzeti lobogó ki legyen tűzve az intézmény homlokzatára, illetve annak lecseréléséről, amennyiben

az nincs megfelelő állapotban. Az átirat továbbá tartalmaz egy mondatot, amely szerint a törvény által szabályozott zászlókon kívül – a román tricolor és az Európai Tanács (az Európai Unió) csillagos lobogója – semmilyen más zászlót nem szabad kitűzni az intézményekre. Az említett törvény, valamint kormányhatározat ugyanakkor tételesen csak más államok hivatalos zászlóinak kitűzését szabályozza.

A szabályokat be kell tartani

Görbe Péter, a Hargita Megyei Tanfelügyelőség főtanfelügyelője érdeklődésünkre elmondta: az elmúlt időszakban különböző bejelentéseket kaptak a Hargita megyei iskolákra kitűzött zászlókra vonatkozóan, egyeseket névvel, másokat névtelenül.

„Jelezték, hogy vannak zászlók, amelyek össze vannak szakadozva, máshonnan hiányzik egy zászló, harmadik helyen pedig nem tudom mi van kitéve, és ilyesmi. Januárban is küldtünk hasonló figyelmeztetést, s látom, hogy azóta sem tartják be mindenhol a szabályokat. Nem külső utasításra küldtük az átiratot, a törvény betartását szorgalmazzuk, azért van a szabály, hogy azt tartsák be. Kitehet bárki bármit, de azt a saját felelősségére” – fogalmazott a főtanfelügyelő. Kérdésünkre, amely a székely zászlók kitűzését firtatta, nem kívánt nyilatkozni. A témában Kiss Imre Kovászna megyei főtanfelügyelőt is megkerestük, aki elmondta, ők nem küldtek ilyen jellegű felszólítást a Kovászna megyei iskoláknak, mert tudomásuk szerint mindegyik taninté-

zetre ki vannak tűzve a törvény által előírt zászlók.

További pontok

A tanfelügyelőség átirata a zászlók és nemzeti szimbólumok szabályozása mellett többek között még kitér arra is, hogy az iskolások, valamint a tanárok tartsák be az előírt órarendet, továbbá hogy egyes tantárgyak nevei csak magyarul szerepelnek a naplókban, holott román nyelven is szerepelniük kell. Ezek mellett tanórák alatt az iskolásoknak a mobiltelefonjaikat az erre kialakított speciális helyeken kell tartaniuk. Az átiratot egyébként Görbe Péter főtanfelügyelő mellett Glodeanu Cristinel-Fánel helyettes főtanfelügyelő is aláírja.

MOLNÁR RAJMOND